

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2020. G.23, 18 november 2020

Bladluizen in wintergranen 16-17 november 2020: bladluisaantasting gemiddeld stabiel, doch lokaal nog verdere uitbreiding

SAMENGEVAT

De aantasting is de afgelopen week gemiddeld niet meer verder uitgebreid. Echter lokaal was er wel nog een verdere uitbreiding. Een algemene vermindering wordt zeker niet waargenomen. Nog steeds is in het netwerk op meer dan de helft van de gerstpercelen minstens 5% van de planten bezet met bladluizen. Ook in de wintertarwe vertoonden 2 van de 7 opgevolgde percelen minstens 5% bezette planten. [Behandelingsdrempels.](#)

De temperaturen gaan wat minderen waardoor de bladluisactiviteit enigszins wat zal verminderen. Met de lagere temperaturen zitten de bladluizen ook meer verscholen in de graanplantjes. Bij gewascontrole dient men zeker ook het hartje, de bladoksels en de stengelbasis tot onder de grond te controleren. Het wisselvallige weer van de afgelopen dagen en wat regen de komende dagen kan bepalend zijn om te behandelen.

Voor de winter worden de gerstpercelen en vroeg gezaaide wintertarwepcelen best behandeld, gezien de hogere bladluisaantasting dit najaar en de hogere virulentiegraad van de bladluizen die vanuit Wallonië gesignaleerd wordt.

Laat je niet verrassen door te natte percelen, of door slechte weersomstandigheden waardoor een behandeling niet meer mogelijk zou zijn.

Op 16 en 17 november werden op 29 percelen bladluistellingen uitgevoerd in Vlaanderen: 17 percelen wintergerst en 7 percelen wintertarwe zonder insecticidebehandeling, en 5 percelen wintergerst met insecticidebehandeling.

De waarnemingen gebeurden

- in West-Vlaanderen: te Beitem, Houtave, Helkijn, Koksijde, Poperinge, Zwevegem en Zuienkerke
- in Oost-Vlaanderen: te Lierde, Zingem en Zwalm
- in Vlaams-Brabant: te Bekkevoort, Bertem, Holsbeek, Lennik en Tienen (Kumtich en Vissenaken)
- in Limburg: te Koninksem, Mielen-boven-Aalst, Mopertingen, Nerem en Ulbeek

WINTERGERST (zie tabel p. 2)

In de onbehandelde wintergerst nam de bladluisdruk afgelopen week doorgaans niet meer verder toe. Het gemiddelde percentage bezette planten bedroeg 10,7% vorige week en evolueerde tot 9,8% op 16 en 17 november. Dit betekent dat, naar gelang het perceel, zowel een afname als toename van de bladluisdruk werd vastgesteld. Een toename werd hoofdzakelijk vastgesteld langs maïspancelen, zoals in Bertem (zaai 18 oktober: van 3,8% naar 11,8%), Lennik (zaai 10 oktober: van gemiddeld 5,9% naar gemiddeld 9,4%) en in Beitem (zaai 9 oktober: van 17,3% naar 22,0%) het geval was. Maar ook te Holsbeek (zaai 17 oktober: van 11,5% naar 17,0%) op een perceel gelegen naast een vanggewas.

Het merendeel van de percelen, 11 van de 17 (hetzij 65% van de percelen), heeft een bezetting van minstens 5% bezette planten. Gemiddeld worden 2 bladluizen per plant gevonden, wat op het zwaar aangetaste perceel te Helkijn (zaai 20 september) nog steeds kan oplopen tot maar liefst 16 luizen per plantje. Er werden deze week wel beduidend minder gevleugelde bladluizen gevonden, de overgrote meerderheid waren ongevleugelde bladluizen.

WINTERTARWE (zie tabel p. 3)

Op de 7 percelen wintertarwe bleek ook geen verdere toename. Tijdens de laatste telling was gemiddeld 3,5% van de planten bezet tegenover 4,9% vorige week. In het netwerk is in de tarwe momenteel maximaal **8,8% van de planten bezet met minstens één bladluis**, nl. op het perceel te Tienen (Kumtich) **gezaaid op 21 oktober**. Ook het perceel te Lierde (**zaai 17 oktober**) bevindt zich boven de drempel van 5%, nl. **6,0% bezette planten**.

WINTERGERST: percelen ZONDER insecticidebehandeling

Waarnemingsplaats	Zaadatum	16-17 november			9-10 november	3-4 november	26-27 oktober	Ligging perceel
		Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	% planten met minstens 1 bladluis	% planten met minstens 1 bladluis	% planten met minstens 1 bladluis	
Limburg								
Koninksem	9 oktober	2-3 blad	5,0%	1	12,0%	3,7%	2,7%	Langs maïs
Mielen boven-Aalst	24 september	uitstoeling	8,8%	2	8,5%	7,8%	11,8%	Langs gras, vanggewas en haagkant
Mopertingen	12 oktober		-		-	5,3%	2,0%	Langs gras, vanggewas en plantage
Nerem	10 oktober	2-3 blad	0,3%	1	2,8%	4,0%	3,8%	Langs gras en haagkant
Ulbeek	12 oktober	2-3 blad	3,8%	2	5,3%	4,0%	2,8%	Langs gras en plantage
Vlaams-Brabant								
Bekkevoort	7 oktober	3 blad	1,8%	2	2,8%	0,0%	0,0%	Beschut langs bos
Bertem	18 oktober	2 blad	11,8%	1	3,8%	1,5%	-	Onbeschut langs gras, koolzaad, korrelmaïs en bos
Holsbeek	17 oktober	2-3 blad	17,0%	2	11,5%	2,3%	-	Beschut langs gras en vanggewas
Lennik	10 oktober	3 blad	8,7%	1	5,7%	2,0%	4,3%	Onbeschut langs gras en maïs
Lennik	10 oktober	3 blad	10,0%	2	6,0%	2,0%	5,0%	Onbeschut langs gras en maïs
Tienen (Vissenaken)	14 oktober	3 blad- begin uitstoeling	11,5%	2	17,8%	19,5%	0,0%	Onbeschut langs gras en vanggewas, bos op 150 m
Oost-Vlaanderen								
Lierde	15 oktober	2-3 blad	11,7%	1	18,0%	5,0%	-	Langs gras
Zingem	15 oktober	2-3 blad	15,7%	1	24,7%	9,3%	-	Langs gras en vanggewas
West-Vlaanderen								
Beitem	9 oktober	4 blad	22,0%	2	17,3%	5,8%	5,5%	Onbeschut, langs maïs
Helkijn	20 september	uitstoeling	33,3%	3	36,8%	33,8%	45,3%	Onbeschut, langs maïsstoppel
Poperinge	15 oktober	2-3 blad	6,2%	1	5,5%	3,3%	-	Beschut langs bomenrij, gebouwen, akkerrandbeheer
Poperinge	17 oktober	2-3 blad	3,0%	1	3,0%	-	-	Onbeschut langs gras, bomen
Zwevegem	24 oktober	1-2 blad	3,0%	2	4,0%	-	-	Onbeschut
Zuienkerke	19 oktober	2 blad	1,8%	1	2,8%	-	-	Onbeschut langs weide en bieten
Gemiddelde			9,8%		10,7%	7,2%	7,8%	

WINTERGERST: percelen MET insecticidebehandeling

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	16-17 november			9-10 november		Behandeling
		Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	% planten met minstens 1 bladluis		
Limburg							
Mopertingen	12 oktober	2-3 blad	0,0%	0	2,8%		4 november: Patriot Protech 0,4 l/ha
Vlaams-Brabant							
Bertem	18 oktober	2 blad	0,0%	0	-		13 november: Sherpa 200 EC 100 ml/ha
Holsbeek	17 oktober	2 blad	2,5%	1	-		6 november: Sherpa 200 EC 100 ml/ha
Tienen (Vissenaken)	14 oktober	3 blad- begin uitstoeling	0,0%	0	-		7 november: Ninja 50 ml/ha
West-Vlaanderen							
Beitem	9 oktober	4 blad	0,0%	0	-		6 november: Karate Zeon 50 ml/ha

WINTERTARWE: percelen ZONDER insecticidebehandeling

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	16-17 november			9-10 november		3-4 november		Ligging perceel
		Ontwikkelings- stadium wintertarwe	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	% planten met minstens 1 bladluis	% planten met minstens 1 bladluis	% planten met minstens 1 bladluis		
Vlaams-Brabant									
Lennik	19 oktober	2 blad	1,7%	1	3,7%	-			Onbeschut langs gras
Tienen (Kumtich)	21 oktober	2 blad	8,8%	2	12,0%	6,8%			Onbeschut langs gras en vanggewas, bos op 150 m
Oost-Vlaanderen									
Lierde	17 oktober	2 blad	6,0%	1	7,0%	0,7%			Onbeschut, langs maïsstoppel en gras
Zwalm	19 oktober	2-3 blad	0,7%	1	2,0%	2,0%			Onbeschut
West-Vlaanderen									
Beitem	23 oktober	2 blad	4,5%	2	-	-			Onbeschut langs gras en maïsstoppel
Houtave	19 oktober	2 blad	1,8%	1	1,8%	-			Onbeschut langs maïsstoppel
Koksijde	17 oktober	2 blad	1,3%	1	2,8%	-			Onbeschut
Gemiddelde			3,5%		4,9%				

VOLGEND EN LAATSTE BERICHT: 25 november 2020

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving

De LCG-Graanberichten komen tot stand door medewerking van volgende partners van het LCG-Vlaanderen:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, te Gent en Leuven
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, te Rumbke-Beitem
- de Bodemkundige Dienst van België, te Leuven-Heverlee
- Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep plant en gewas, te Gent
- vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), te Tongeren
- het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, te Poperinge
- het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, te Sint-Niklaas
- Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant vzw
- Gemeentelijke Technische Tuinbouwschool te Merchtem